

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МЕХАНІКИ ТА АВТОМАТИКИ АПВ НААН
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

***ЗБІРНИК
ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ***

***X Міжнародної науково-технічної конференції з нагоди
116-ї річниці від дня народження
доктора технічних наук, професора,
члена-кореспондента ВАСГНІЛ,
віцепрезидента УАСГН
КРАМАРОВА
Володимира Савовича
(1906-1987)***

«КРАМАРОВСЬКІ ЧИТАННЯ»

***23-24 лютого 2023 року
м. Київ***

2. Брадiс В.М. Методика викладання математики: - К. : Вища школа., 1954. – 288 с.
3. Власенко О.І. Методика викладання математики: - К. : Вища школа.,

УДК 351.823.1(100+477)

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА АПК. СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ

Б. ІВАНОВ, студенти магістратури

В. СОСНОВ, студенти магістратури

В. МЕЛЬНИК, кандидат економічних наук, доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Необхідність розвитку агропромислового комплексу в Україні обумовлена не лише географічними та кліматичними умовами, а й потребою забезпечення продовольчої безпеки країни та досягнення цілей сталого розвитку. Оскільки сільське господарство має важливе значення для структури ВВП країни, його розвиток є пріоритетним. Навіть до повномасштабного вторгнення РФ на територію України, підприємства агропромислового комплексу не мали достатньої кількості фінансових ресурсів для повного задоволення власних потреб, тому значення державної фінансової підтримки є важливим для їхнього функціонування.

За статистичними даними 2021 року, агропромисловий сектор становив близько 15 % у структурі ВВП України. І хоча відрізнявся істотними темпами зростання, але повністю не використовував свій потенціал. За результатами опитування виробників, головними обмежувальними факторами були погодні умови, недостатній попит на продукцію, нестача робочої сили, матеріалів та устаткування, а також фінансові обмеження. Також особливістю агровиробництва є уповільнений оборот капіталу, що заважає йому повністю реалізувати наявний ресурсний біокліматичний потенціал. Тому задля ефективного розвитку аграрної сфери в Україні необхідна додаткова державна підтримка, а особливо з огляду на те, що цей сектор є вагомим у структурі експорту країни. Так, станом на початок 2022 року аграрне виробництво забезпечувало 41 % валютних надходжень України.

В сучасній науковій літературі є багато різних визначень терміну «державна підтримка». На нашу думку, найбільш повне і точне визначення щодо аграрного сектору сформульовано О.Є. Гудзем, який зазначає, що «державна підтримка аграрного сектору економіки як основний механізм реалізації державної аграрної політики є свідомим створенням сприятливих економічних, правових, організаційних та інших умов розвитку сільськогосподарського виробництва, забезпеченого матеріальними та

фінансовими ресурсами». Іншими словами, очікування сільськогосподарських виробників від держави не обмежуються лише необхідністю фінансової підтримки виробництва. Аграрний виробник потребує також фінансування заходів, що сприяють адаптації виробництва до змін клімату, впровадженню нових стандартів якості та екологічної безпеки продукції, збереженню навколишнього середовища, сталому розвитку сільських територій. Опираючись на дані Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD), можна стверджувати, що Україна у порівнянні з іншими країнами світу виділяла недостатньо коштів на підтримку сільського господарства (рис. 1).

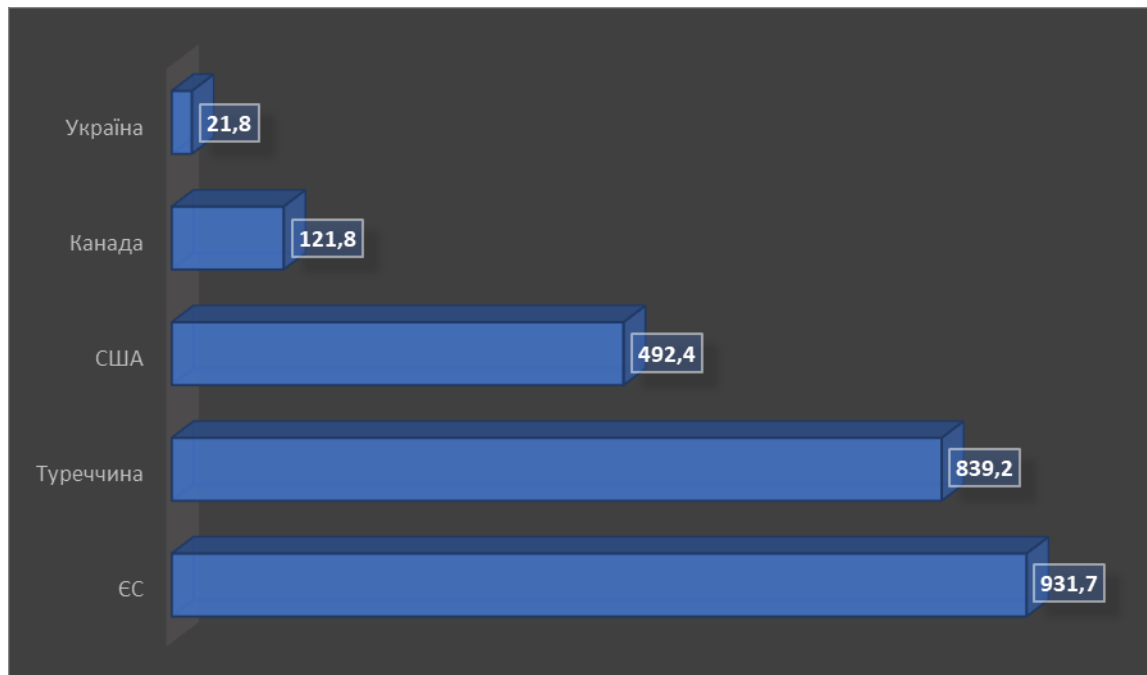

Рис. 1. Державна підтримка сільського господарства в окремих країнах світу (2018 р.), дол. США на 1 га ріллі

Для оцінювання ефективності державної підтримки агропромислового комплексу важливим є не лише обсяг виділених коштів, але й те, як розподіляються ці кошти та наскільки раціонально вони використовуються. Україна стикається з проблемою невідповідності обсягів державного фінансування потребам та напрямам розвитку сільського господарства.

Пряма бюджетна підтримка передбачає надання субсидій підприємствам АПК у сфері інвестиційного та короткострокового кредитування; субсидування матеріального-технічних ресурсів і в цілому сільськогосподарського виробництва; надання субсидій на лізинг, для здійснення витрат капітального характеру тощо; надання коштів на компенсацію певної частки витрат виробників сільськогосподарської продукції, а також на страхування врожаю сільськогосподарських культур; субсидії на витрати капітального характеру, лізинг тощо. За непрямої бюджетної підтримки здійснюється закупівля продукції сільського господарства і продовольства для потреб держави; регулювання ринку виробництва шляхом проведення товарних або

закупівельних інтервенцій із зерном; захист економічних інтересів виробників сільськогосподарської продукції за здійснення агропромислової зовнішньоекономічної діяльності; надання коштів з метою розвитку сільських територій та підтримки аграрної науки. Форма умовно прямої підтримки державою здійснюється шляхом забезпечення організаційно-економічних умов розвитку агропромислового сектору для зміцнення позицій на споживчому ринку, а також виробничого потенціалу. Такими умовами може бути митно-тарифне регулювання, підтримка, державні закупівлі за допомогою Аграрного фонду України, забезпечення умов реалізації державних програм і проєктів.

Управління розподілом бюджетних коштів на підтримку сільського господарства в Україні здійснює Міністерство аграрної політики та продовольства. Кожного року воно розробляє програми для надання підтримки малим та середнім виробникам сільськогосподарської продукції, включаючи фермерів, кооперативи, агровиробників та селян.

У 2022 році держава також намагалася надати підтримку малим та середнім сільгоспвиробникам. Підтримка надавалася за бюджетною програмою КПКВК 2801500 «Підтримка фермерських господарств та інших виробників сільськогосподарської продукції» через Український державний фонд підтримки фермерських господарств шляхом надання:

- бюджетної субсидії на одиницю оброблюваних угідь сільськогосподарського призначення (1 гектар) для провадження сільськогосподарської діяльності – у розмірі 3100 гривень на 1 га, але не більше 372 000 гривень для одного отримувача;

- спеціальної бюджетної дотації за утримання великої рогатої худоби (корів) усіх напрямів продуктивності – у розмірі 5 300 гривень на одну корову, але не більше 530 000 гривень для одного отримувача.

За рахунок зазначених коштів було надано бюджетної субсидії (га) 21 467 отримувачам на 424 631,9 га; спеціальної бюджетної дотації за утримання корів – 10247 отримувачам на 62 090 корів.

Однак, найбільшою проблемою сільгоспвиробників станом на зараз є реалізація своєї продукції за адекватними цінами.

За офіційними даними на 24 лютого 2023 року, майже за два місяці 2023 року 2 185 аграріїв уже залучили 9 млрд 654 млн грн кредитів. За програмою «Доступні кредити 5-7-9» – 4 млрд 260 млн грн. За програмою державних гарантій у розмірі 80% було отримано 17,2 млн грн. Найбільший обсяг кредитів отримали аграрії таких регіонів: Київщини (5,2 млрд грн); Дніпропетровщини (597 млн грн); Кіровоградщини (542 млн грн); Вінниччини (512 млн грн); Одещини (487 млн грн).

Найбільше кредитів аграріям видали «Креді Агріколь Банк», «ПриватБанк», «Ощадбанк», «Прокредит Банк», «Укресімбанк», «Кредобанк», «Південний», «Укргазбанк».

На сьогодні за Державною програмою «Доступні кредити 5-7-9%» Фонд розвитку підприємництва (ФРП) уклав угоди про співробітництво з 42 банками.

Окрім збільшення державної фінансової підтримки, перспективними напрямками розв'язання зазначених проблем є підвищення контролю за використанням фінансування, перерозподіл коштів на користь перспективних напрямів сільського господарства та реалізація програм, що стимулюють розвиток усіх категорій виробників сільськогосподарської продукції.

Список використаних джерел

1. Міністерство аграрної політики та продовольства України. Офіційний сайт. URL: https://minagro.gov.ua/timeline?&type=posts&category_id=6
2. Конєва І. І. Державна підтримка підприємств АПК: стан та стратегія розвитку. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. Випуск 14. URL: <http://global-national.in.ua/archive/14-2016/160.pdf>
3. Кернасюк Ю. Державна підтримка АПК. Агробізнес сьогодні. URL: <http://agro-business.com.ua/agro/ekonomichnyi-hektar/item/14260-derzhavna-pidtrymka-apk.html>
4. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua/ua>
5. Марина, А. і Рябчикова, Д. (2019). Державне фінансування агропромислового комплексу України: сучасний стан та перспективи. Молодий вчений, 11 (75), с. 546-551.

УДК 636.083.45:62-192

НАДІЙНІСТЬ СКЛАДНИХ СИСТЕМ

А. В. НОВИЦЬКИЙ, к.т.н., доц.,
Я. В. ПОГОРІЛИЙ, студент магістратури
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Ю. А. НОВИЦЬКИЙ, інженер,
ТОВ «ВіДі - Скай», м. Київ,
E-mail: Novytskyu@nubip.edu.ua, yarpogor123@gmail.com
novickii_yurka@ukr.net

Одним із основних параметрів оцінки ефективності функціонування людино-машинних систем є надійність і продуктивність. Теоретичні положення щодо надійності окремих сільськогосподарських машин, що розроблені вітчизняними та зарубіжними вченими, загальноприйнятні для складних технічних систем у цілому.

Основними документами для дослідження надійності складних технічних систем є ДСТУ [1, 2]. В ДСТУ відображені всі основні поняття теорії